

Сорокіна Ганна Василівна,

канд. соціол. наук, доцентка кафедри управління соціальними комунікаціями,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

Сахань Дарина Миколаївна,

здобувачка вищої освіти 1-го року навчання
факультету міжнародних відносин і журналістики,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця,
м. Харків, Україна

ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ У ВІРТУАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

FEATURES OF COMMUNICATION IN A VIRTUAL ENVIRONMENT

Сучасний світ зумовлює появу нових видів комунікації, тож і суспільство починає по-іншому сприймати інформацію. Багато людей надають перевагу спілкуванню в соцмережах, там же публікують свої фото та особисту інформацію.

Мета: проаналізувати, яким чином віртуальне цифрове середовище впливає на комунікацію індивідів, їх міжособистісне спілкування.

М. Маклюєн назвав створення електронними ЗМК «архетипів свідомості» внаслідок маніпулятивної пропаганди та нав'язування людській спільноті певних ідеологічних стереотипів, кліше, штампів сприйняття дійсності й реакції на події [1]. І це не дивно, адже коли ми бачимо гарну картинку, то замислюємося: «А чому в мене не так все добре?», «Чому в мене ніс більше? Можливо треба зробити операцію». Також М. Маклюєн зазначав: «Спочатку ми формуємо технології, а потім вони формують нас» [1]. Під час спостереження за улюбленим блогером ми неусвідомлено порівнюємо себе з ним, а потім заздriamo і мріємо, щоб наше життя було таким же цікавим. Та ніхто не знає, що насправді відбувається з людиною за екраном.

Соцмережі мають величезний вплив на свідомість людини: вони відіграють певну роль у формуванні ідентичності користувачів, дозволяючи експериментувати зі своїм стилем та поведінкою. Відомий англійський дослідник А. Турен доводить, що комунікація дозволяє чітко запрограмувати суспільство на відповідний тип розвитку, який гарантує рівновагу для функціонування його соціальної системи [1].

Також з появою цифрових комунікації у людей з'явилося більше можливостей спілкуватися, не виходячи з дому, а отже, можна зекономити багато часу. Ж. Ліповецький вважав, що завдяки комунікації люди стають більш вільними у реалізації повсякденних потреб, у спілкуванні та освіті, у використанні вільного часу [1]. Та попри плюси такої комунікації, багато людей зауважили, що соцмережі забирають багато часу, який можна було витратити з користю. У багатьох виникає інформаційне перенавантаження через тривалу навігацію без конкретної мети і тоді виникає залежність від соцмереж і спілкування там.

Наразі вся інформація перейшла з газет, радіо, телебачення в Інтернет, зокрема, в соцмережі. Заходячи на який-небудь сайт, гортаючи стрічку в Інстаграмі, одразу впливають віконця з рекламою, спонукаючи нас купити щось або принаймні звернути на це увагу. На жаль, все частіше почали використовувати соцмережі, щоб маніпулювати суспільною думкою, розповсюджувати недостовірну інформацію заради власної вигоди автора, провокувати користувачів, шпигувати та багато здійснювати інших небезпечних дій [4]. Суспільству нав'язують думку, що їм це дуже необхідно.

Соціальні мережі надають нові можливості для об'єднання та комунікації людям і групам людей, таким чином сприяючи розширенню і зміцненню соціальних взаємозв'язків. Під час спілкування в Інтернеті ви не можете бути впевнені, що це насправді та людина, за кого вона себе видає. Ваш найкращий Інтернет-друг або Інтернет-кохання може розчарувати вас чи навіть спонукати на самогубство через екран телефону або комп'ютера.

Американський вчений Д. Робертсон показав, як комунікативна революція впливає на якість культури та цивілізації, а відтак, призводить до

утворення нової соціальної реальності, яка забезпечує розвиток суспільства [1]. Такої ж думки дотримувався М. Маклюєн і вважав, що зміна епох в історії людства напряму залежить від зміни каналів комунікації, де інформаційна ера виступає однією із стадій розвитку засобів комунікації, де інформаційна доба виступає однією із стадій розвитку засобів суспільства [1]. В процесі Інтернет-спілкування створюється особливий віртуальний простір зі своїми правилами та законами. Бувають випадки, коли віртуальне життя подобається більше, ніж реальність, і тоді відключення Інтернету або зламаний гаджет може стати причиною стресу або апатії.

Враховуючі ці фактори, не можна однозначно стверджувати, що цифрові комунікації позитивно чи негативно впливають на людей та суспільства. Та одне сказати точно можна: потрібно ретельно перевіряти отриману інформацію, не довіряти незнайомим особисто людям та пам'ятати про свою ідентичність, незважаючи на відредаговану картинку з Інтернету.

Список використаних джерел

1. Романенко Є. Комунікація як необхідна складова розвитку сучасного суспільства 2012. URL: http://www.lvivacademy.com/vidavnitstvo_1/visnik9/fail/Romanenko.pdf (дата звернення 26.11.21).

2. Грабовська К., Г. М. Маклюєва. Концепція «Глобального села». URL: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/18516/2/Mig_nauk_conf_2016_Hrabovska_K-Conception_of_global_village_41-42.pdf (дата звернення 26.11.21).

3. Бісюк В. Вплив систем аналізу та досліджень соціальних мереж на сучасне суспільство. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/158807444.pdf>. (дата звернення 26.11.21).

4. Варивода К. Позитивні й негативні аспекти взаємодії сучасної молоді в соціальних мережах. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/145611375.pdf> (дата звернення 26.11.21).